

MBA onderzoek(11)

Suriname: een regionaal en intercontinentaal luchtverkeers 'hub'

In deze rubriek worden korte samenvattingen gegeven van studies die studenten van het FHR Lim A Po Institute of Social Studies maken in verband met de afronding van hun MBA/MPA opleiding. De opleidingen vereisen onderzoek van de eigen samenleving, waardoor met zo'n 30 studies per jaar in feite een belangrijke bron van nieuwe concepten en nieuwe kennis beschikbaar komt over onze samenleving. Beschikbaar gesteld door personen, die in leidinggevende posities in onze samenleving, met deze concepten en kennis hebben leren werken.

Je moet maar op het idee komen is je eerste gedachte bij het lezen van deze MBA-paper: 'Prerequisites for an Air Transportation Hub in Suriname'. "Toch niet", reageert de schrijver ervan, Nevil van der Kuyp, General Manager van Tromoto NV. "Met het volgen van de ontwikkelingen in het luchtvaartverkeer in de wereld van vandaag en bij het bekijken van de kaart van ons continent kom je als vanzelf op het idee."

Hij legt dan uit hoe sinds de deregulatie van het luchtverkeer eind vorige eeuw er een enorme omwenteling in die sector heeft plaats gevonden, met nieuwe allianties van luchtvaartmaatschappijen, veel failliete bedrijven, de opkomst van LCC, 'low cost carriers', zonder de gebruikelijke voorzieningen van dranken en maaltijden, maar gewoon 'een volle bus tegen lage tarieven', en vooral: het ontstaan van 'hubs' of knooppunten van luchtverkeer, waar regionaal en mondiaal luchtverkeer bijeen komen. Het zoeken is overal naar luchtverkeer tegen de laagste eenheidskosten.

Van der Kuyp noemt dan voorbeelden elders in de wereld van landen die op de nieuwe situatie goed ingespeeld hebben, namelijk Dubai en IJsland, landen zelf met een geringe bevolkingsdichtheid, die logistieke knooppunten van vliegverkeer ontwikkeld hebben, waardoor zij opeens op een kruispunt van regionale en intercontinentale verkeerslijnen zijn komen te liggen. Terwijl vroeger vliegtuigmaatschappijen van stad naar stad vlogen (punt-naar-punt), zijn nu nieuwe netwerken ontstaan volgens het spakenwielmodel (hub-and-spoke systemen), waarbij elke vliegtuigmaatschappij zo probeert zijn toestellen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Op sommige routes wordt met het grootste vliegtuig gevlogen, op andere met een LCC en op andere weer met kleinere regionale toestellen. Dat brengt de eenheidskosten omlaag en dat verhoogt het concurrentievermogen.

Van der Kuyp haalt dan uit de literatuur de voorwaarden waaraan een 'hub' moet voldoen om zoveel mogelijk vliegtuigmaatschappijen binnen bepaalde tijdsblokken op een luchthaven te kunnen afhandelen op een wijze dat met een combinatie van grote en kleine vliegtuigen elke route tegen de laagste eenheidskosten wordt gevolgen.

Vervolgens onderzoekt Van der Kuyp of Suriname aan die voorwaarden voldoet, om na een analyse van een deel van het onderzoeksmateriaal tot de conclusie te komen dat Suriname volgens deze eerste analyse een reële initiële kans maakt om zo'n 'hub' tot ontwikkeling te brengen. Een van de condities die hij daar zelf aan toevoegt is dat de lokale economische ontwikkeling gelijke tred houdt met de ontwikkelingen op de betrokken continenten.

De ontwikkeling van zo'n 'hub' zal een belangrijke stimulans betekenen voor de economische ontwikkeling van het land, want behalve een drukker luchtverkeer, zal een uitgebreide sector van dienstverlening aan dat luchtverkeer veel werkgelegenheid en economisch inkomen opleveren. Denk aan de levering van brandstof, de catering van de vliegtuigen, aanverwante logistieke industrie en overnachtingsvoorzieningen, nog naast toeristische voorzieningen voor passagiers die ervoor kiezen een korte onderbreking in Suriname te maken. Dit zou de ontsluiting van Suriname kunnen betekenen.

Om technische en tijdsredenen heeft hij ervoor gekozen geen complete haalbaarheidsstudie te maken. Hiervoor zijn veel uitgebreidere studies nodig, waaronder gedetailleerde vrachtcijfers, volumes van de verschillende luchtvaartmarkten, groeipotentieel, visies en strategieën van de stakeholders en andere gegevens nodig. Tegen de achtergrond van de veranderingen in de luchtvaart is het alleszins de moeite waard om het potentieel van een regionale 'hub' in Suriname grondig te bestuderen. Maar de uiteindelijke realisatie vereist, zo besluit Van der Kuyp, met verwijzing naar Dubai en IJsland: een sterke visie, wilskracht en doorzettingsvermogen.